

Margo Trappenburg

Problemen verbreden of versmallen?

In Nederland worden ieder jaar ruim 118.000 kinderen mishandeld binnen het gezin waarin zij opgroeien. Zo begint deel 1 van het nieuwe jaarboek van het *Tijdschrift voor Sociale Vraagstukken* en dit verontrustende aantal wordt in het boek nog een aantal malen herhaald, tot we aankomen in hoofdstuk 13 waar mediasocioloog Peter Vasterman betoogt dat dit cijfer geconstrueerd is en alles te maken heeft met de manier waarop kindermishandeling wordt gedefinieerd. Als je kindermishandeling heel breed definieert – elke vorm van geweld tegen kinderen, dus ook als je je kind één keer per ongeluk hebt geslagen omdat hij heel hard in je vinger beet, ook als je één keer stevig verbaal uit je slof bent geschoten toen je kind steentjes bleek te gooien vanaf de bovenste verdieping van een belendend flatgebouw – dan kom je heel snel terecht in hoge aantallen. In Nederland heeft 40 procent van de vrouwen te maken gehad met seksueel geweld, meer dan 50 procent als verbaal geweld ook meetelt. Aldus de meest gebruikte cijfers in de #metoo discussie. Maar ook daarvoor geldt: dan is alles inbegrepen. Ook de ongevraagde arm om je schouder in de kroeg, het compliment over je uiterlijk van een collega die je bij nader inzien toch niet aantrekkelijk genoeg vindt om je relatie voor te riskeren, de hand op je knie van een dronken treinreiziger laat op de avond.

Beleidsmakers moeten kiezen in dit soort gevallen. Breed framen: alle kinderen laten screenen, ouders lange vragenlijsten afnemen, iedere zwangere attenderen op de opvoedcursussen in het buurthuis, spotjes op tv waarin wordt benadrukt hoe leuk opvoeden is, maar hoe moeilijk soms ook, voor iedereen. Algemene #metoo-campagnes in gang zetten, waarin wordt benadrukt dat toestemming vragen moet: bij iedereen, voor elk fysiek contact en onder alle omstandigheden. Of versmallen: gericht op zoek gaan naar structurele vormen van kindermishandeling en – verwaarlozing en ouders die zich daaraan schuldig maken onder toezicht stellen of uit de ouderlijke macht ontzetten. Verkrachters achter de tralies krijgen.

Verbreden en versmallen tegelijk is lastig omdat de middelen beperkt zijn, maar vooral omdat dat retorisch onmogelijk is. Relatief onschuldige mensen - die hun kinderen weleens hebben uitgescholden of hun collega een seksueel getinte mail hebben gestuurd - zullen zich dan permanent afvragen of het nu wel of niet over hen gaat.

Margo Trappenburg is hoogleraar Grondslagen van het Maatschappelijk Werk aan de Universiteit voor Humanistiek en hoofddocent Bestuurs- en Organisatiewetenschap aan de Universiteit Utrecht.